

XXXIX. évfolyam. • 12. szám.
Budapest, 1934 június 15.

Megjelenik minden hó 1-én és 15-én.

MAGYAR SZÁLLODÁS ÉS VENDÉGLŐS.

HOTELIER ET RESTAURATEUR DE HONGRIE
UNGARISCHER HOTELIER UND GASTWIRT

A BUDAPESTI SZÁLLODÁSOK ÉS VENDÉGLŐSÖK IPARTESTÜLETÉNEK, A MAGYAR SZÁLLODÁSOK ÉS VENDÉGLŐSÖK
ORSZÁGOS SZÖVETSÉGÉNEK HIVATALOS LAPJA

Organe et propriété du Syndicat des Hoteliers et
Restaurateurs de Budapest

Organ und Verlag der Budapester Hoteliers- und
Gastwirtegenossenschaft

SZERKESZTŐSÉG (REDAKTION): BUDAPEST, IX., LÖNYAY UCCA 22. SZÁM • TELEFONSZÁM: AUTOMATA 86-1-82

SZERKESZTI:

REDIGÉ PAR:

BALLAI KÁROLY

Igen fontos!

Nagyon sürgős!

Felhívás a borraivaló-ügyben!

A kereskedelemügyi minisztérium f. hó 6-án kelt 33.188—XVII. számú rendeletével fölhívta Ipartestületünket, hogy **sürgősen jelentsük be azokat a szállodákat és vendéglőket, amelyekben a borraivaló megszűnt és amelyek százalékos kiszolgálási díj rendszerére tértek át.**

Ezen miniszteri rendelet alapján fölkérjük tagjainkat és olvasóinkat, budapestieket és vidékieket egyaránt, hogy postafordultával közöljék Ipartestületünkkel:

1. A borraivalórendszerrel mikor tértek át százalékos rendszerre, avagy
2. az úgynevezett „fakultatív rendszerre“ (amelyben a vendég tetszésére van bízva, hogy a személyzetet borraivalóval avagy százalékos alapon kívánja-e honorálni?)
3. A kötelező százalékos rendszerben hány százalék fizettetik a vendég által?
4. A százalék címén befolyó összeg milyen kulcs alapján osztatik szét az igény-jogosult személyzet között? (A százalékos elosztás részletes felsorolását kérjük!)
5. Hogyan vált be a kötelező százalékos rendszer, avagy a fakultatív rendszer?
6. A százalékon felül a vendégek adnak-e, a személyzet pedig elfogad-e borraivalót?
A rendszerváltozással kapcsolatban
7. mik a tapasztalatai:
  - a) a tulajdonosnak
  - b) a személyzetnek.

(A főportás, a főpincér írásbeli véleményét kérjük.)

E fontos ipari érdekre való tekintettel ismételten fölhívjuk kartársainkat, hogy ezen adatokat a legsürgősebben szolgáltatassák be testületünknek.

Kartársi üdvözlettel:

Budapest, 1934. június hó 12-én.

BALLAI KÁROLY
jegyző.

MALOSIK FERENC
elnök.

POPPER MÓR ÉS LIPÓT RT. BORNAGYKERESKEDÉS
BUDAPEST-KÖBÁNYA, ELŐD UCCA 8.

TELEFON: *48-4-62. — ALAPITTATOTT: 1869. ÉVBEN.

Az 1922. évi szőlő és borgazdasági kiállításon aranyéremmel kitüntetve.

Olvassuk, ferjessük lapunkat!

Szerezzünk előfizetőket!

A mi naptárunk.

<p>1934 Junius 20 Szerda</p>	<p>D. e. 10 órakor a békéltető-bizottság ülése az ipartestületben. D. e. 11 órakor a képesítő-bizottság ülése az ipartestületben. Este 7 órakor Jóbarátok vacsorája Nagy Zsigmondnál (IX, Lackovits u. 3.) Halászesárda. Közvágóhídi villamos végállomással szemben lévő ucca.</p>	<p>27 Szerda</p>	<p>D. e. fél 11 órakor a képesítő-bizottság ülése az ipartestületben. D. e. 11 órakor a segédvizsgáló-bizottság ülése az ipartestületben. Este 7 órakor Jóbarátok vacsorája Mayer Ferencnél (VI, Alpesi falu, Angol park).</p>
<p>22 Péntek</p>	<p>D. e. 10 órakor Gundel János és id. Kommer Ferenc emlékét ápoló asztaltársaság összejövele Mittl Ferencnél (I, Gellért-hegyi kioszk). A szakiskola vizsgája d. u. 4 órakor Lónyay u. 6., tornateremben.</p>		

Jégszekrények Jélics Pál jégszekrény üzeme
Budapest, VII, Kazinczy u 6/b
Telefonhívó: 42-8-88.

Készít és raktáron tart bor- és italmérő asztalokat, pohárszékeket, sörapparátokat, háztartási- és egyéb jégszekrényeket, szétszedhető rendszerűeket is. Minden e szakmába vágó javítás jutányosan!

Háztulajdonosok házgondnoknak díjtalanul ajánlok szakembert házfelügyelőnek bármily összegű készpénzzel. **Horváth, Beross-u. 100. fsz. 2.**

MEGHIVÓ

A „Vendéglősök Jóbarátok Társasága“ a „Vendéglősök és Kerecsmárosok Egyesületé“-vel karöltve, a péceli Otthon, valamint az egyesület zászlóalapja javára folyó évi **július hó 11-én, szerdán**

nagy batyu-hajókirándulást rendez

Visegrádra, a „Mátyás forráshoz“, melyre t. kartársainkat és hozzátartozóit tisztelettel meghívja **A RENDEZŐSÉG.**

A Duna gőzhajózási társaság külön hajója reggel fél 8 órakor indul **Budapest—Petőfi-téri hajóállomásról.**

A különhajó kiköt még: Budapest-Pálffy-tér, Újpest, Római-fürdő, Lupasziget, Szentendre és Leányfalu állomásokon.

A hajón és a Mátyás-forrásnál az újpesti 33-as gróf Széchenyi István cserkész-esapat 22 tagú zenekara szórakoztatja kedves vendégeinket.

Jó hangulatról a rendezőség gondoskodik.

Tombolajáték értékes díjakkal. Tréfás cserkészmutatványok. Strandfürdés. Tánc a hajón és a kirándulás helyén.

Hajójegy oda és vissza utazási érvénnyel személyenként P 2.20.

Gyermekek 6 éves korukig a hajón nem fizetnek.

Meleg ételekről és elsőrendű hideg italokról Fröhlich József és ids. Papp József ottani kartársaink gondoskodnak.

Bővebb felvilágosítást ad és jegyek válthatók az Egyesület irodájában, Budapest, Csengery ucca 51. I. e. 7 (telefon: 18-8-98.); a Vendéglősök Jóbarátok Társaság elnökségénél Budapest, IX, Lónyay ucca 22. szám (telefon 81-1-52) és az összes budapest-környéki vendéglősszakosztály elnökségeinél.

Közleményeinket csak a forrás megnevezésével lehet átvenni.
Cikkeket nem küldünk vissza!

SZÁLLODÁS és VENDÉGLŐS

A „szanáló” főpolgármester.

E HÓ 6-án VETTE ÁT az újonnan kinevezett főpolgármester, *Borvendég* Ferenc hivatalát. — Ugyanezen időben tartott előljárósági ülésen *Malosi* Ferenc elnök meleg szavakkal emlékezett meg erről. Az előljáróság határozatából az elnökség üdvözölte is az új főpolgármestert.

Borvendég Ferenc a kormánytól rendkívüli célok érdekében állítottatott a főváros élére és rendkívüli eszközökkel ruházott föl, hogy Budapest és polgárai bajain nagy fölkészültségével és átfogó tudásával segítsen. Éppen ezért üdvözlése alkalmával fölhívtuk figyelmét ipari bajainkra is.

Meggyőződésünk, hogy az új főpolgármester feladatát csak akkor fogja jól és eredményesen elvégezni, ha többek közt iparunk lábraállításával is fog foglalkozni. Hiszen iparunk létét teszi kérdéssé — hogy bajaink néhány gyökerére rámutassunk — az üzleti forgalmunk állandó csökkenésével szemben a közterheknek évről-évre való állandó emelkedése és a közszolgáltatások magas árai. Vendéglőink rentabilitását még jobban csökkenti és a normális üzletvitelt akadályozza fővárosunkban az agrárérdekeknek túlzott érvényesítése is, amely főképpen az ú. n. termelői borméréseknek a törvényben megszabott létszámon felül, minden föltétel nélkül való engedélyezésében mutatkozik. Sőt maga a város is fokozza nehézségeinket a városházi nyilvános étkező föntartásával, amely amellet, hogy évről-évre deficitjét a vendéglős polgárok adópengőiből is fedezi, nemcsak a környező vendéglők forgalmát sorvasztotta el, hanem újabban, mint ezt a tornász világverseny alkalmával tapasztaltuk, külföldi vendégeket százával egész napi ételmezésre vállalt oly áron, ami még a fölhasznált nyersanyag és a szigorúan vett rezsiköltségeket sem fedezheti.

Minthogy ilyen természetű bajainkon módja van a főpolgármesternek enyhíteni, bizalommal köszöntjük *Borvendég* Ferencet új munkaterületén éppen fővárosunk gazdasági helyzetének alapos tudása miatt s ugyancsak ebből táplálkozik azon

reménységünk, hogy a városi polgári munka védelmezője és támogatója lesz.

Elméleti és gyakorlati közgazdasági tudása bizonyára elsősorban fogja értékelnéni iparunk idegenforgalmi hivatását s nehéz feladatának jó megoldását segíti elő, ha a fővárosi szállodás- és vendéglősipart sietni fog támogatni, mert vele a főváros közgazdaságát tápláló idegenforgalmat erősíti, fejleszti. A főváros szanálásának egyik útja és eszköze ez. Ha rá lép erre és élni fog vele, sikere lesz.

A vendéglátóipar logikus újraszervezése.

— Mi történjék a koresmárosiparral? —

(i.) A MAGYAR IDEGENFORGALOM fejlesztésével számos olyan feladat vetődik föl, amelyeknek helyes megoldását az idegenforgalom érdeke követeli, amelyhez országunk legjelentékenyebb gazdasági érdekei fűződnek.

Az idegenforgalom okszerű fejlesztésének — a propagandát ez alkalommal kikapcsoljuk — alapmotívuma a jó és olcsó közlekedés nyújtása mellett a vendéglátóipar kultúráltságának biztosítása lehet.

Mi, akik hivatásunknál fogva, az idegenforgalmat legkényesebb vonatkozásaiban (a fogadás, a szállásadás és ellátás) bonyolítjuk le, különösen ismerjük a vendéglátóipar mai törvényes rendezésének fogyatékosait, amelyek miatt iparunk kívánatos belső fejlődése nincsen biztosítva, lehetővé téve.

A magyar szállodás- és vendéglősipar teljesen magára hagyatva, minden közhatósági támogatás nélkül, az évről-évre emelkedő közterhek ellenére, nemzeti kötelességérzetből, valamint jól fölfogott üzleti érdekből, saját erejéből törekedett a megélénkítő idegenforgalom kívánalmainak megfelelni. Sajnos, ezen anyagi erőinket meghaladó igyekezetünkkel és súlyos áldozatainkkal célt nem ér-

BORKERESKEDELMI ÉS MEZŐGAZDASÁGI RÉSZVÉNYTÁRSASÁG

Vezérigazgató: **Klaber Miksa**

Pincészet:
BUDAFOK, PETŐFI ÚT 16. SZÁM
Telefon: 69-6-98

Városi iroda:
BUDAPEST, V. ARANY JÁNOS U. 10
Telefon: 14-2-62.

Borközraktár és Borértékesítő Részvénytársaság

Petőfi út 10—12.

Budafok

Telefon: A. 69-8-01.

tünk, sőt gazdasági helyzetünket súlyosbítottuk. Befektetéseink nem hozhattak gyümölcsöket, mert az állandóan romló gazdasági viszonyok s főképpen az 1931. év ősze óta Európaszerte bekövetkezett valutáris elzárkózás és egyéb, a forgalmat korlátozó intézkedések nemcsak az állam pénzügyeit hanem üzleteinket is válságba sodorták.

Ilyen adottságok mellett alaposan tanulmányoztuk iparunk gazdasági és jogi helyzetét, hogy a bajok pontos megállapítása után annak megfelelő orvoslást kérhessük a királyi kormánytól.

Ezen tanulmányok során arról győződünk meg, hogy az alapbaj közgazdasági természetű s azok nagyrésze a világválságproblémákban gyökeredzik. Ezeket — világgazdasági vonatkozásai miatt — egyoldalú kormányintézkedésekkel javítani egymagában nem lehet. Azonban *iparjogi* vizsgálataink eredménye az volt, hogy *a magyar vendéglátóipar mai törvényes szervezete nem logikus s ez akadályozza meg abban a vendéglősipart, hogy üzleti hivatásának és kötelezettségeinek teljesen megfelelhessen s ez az oka annak is, hogy a vendéglátóiparban az idegenforgalmi érdekből kívánatos kultúráltság a kívánt ütemben tovább fejlődhesen.*

A vendéglősipar képesített ipar, amelynek gyakorlása engedélyhez van kötve.

Azonban a gazdasági élet ugyanezen élethivatását — bár szűkebb keretek közé szorítva — tölti be a kocsmaipar, sőt a kávéipar, mint rokonipar, teljes vendéglősipart gyakorolhat; végül, mind e képesített és engedélyhez, vagy csak engedélyhez kötött iparokon felül sem nem képesített, sem engedélyhez nem kötött kifőzőipar, magát minden törvényes és rendeleti tilalmon túltévén, teljes vendéglősipart üz.

Az ősipar minden megmaradó életnedvét az okszerűtlen szervezés következtében törvényes alapon avagy anélkül szívják el a fölösleges üzletágak (kocsmák, kifőző); vagy fölösleges jogkiterjesztéssel egy más ipar, a kávéipar.

Ebben van a vendéglősiparnak *a gazdasági válságtól független bajainak gyökere*, amely sürgős orvoslást kér.

Ha az ipartörvény novellát megelőzően a vendéglős- és a kávéipar gyakorlásának képesítéshez kötése nem ötletszerűen történik, hanem *ezzel kapcsolatosan az egész vendéglátóipart megszervezik*, képesítéshez kötik, ma mindenesetre biztosabb alapon állna iparunk a közgazdaságnak, az államháztartásnak, valamint a jogos egyéni érdek szempontjából.

A két iparnak képesítéshez kötése előtt ugyanis *egy ipar volt a vendéglős, a kocsmák, sőt a kifőzés is, csupán színvonal- és terjedelmkülönbség volt közöttük.*

Ezért *volt végtelen hiba a vendéglőt kiemelni*, míg a többit sokkal enyhébb föltételek és lehetősé-

gek között meghagyni, miáltal egyenlőtlen versenyfeltételek között ez előnyös helyzetben lévő kocsmák és kifőzők legyűrték a nehéz vértézettel megrakott vendéglősipart. Tehát, nem a vendéglősipar maradt el a kortól, csupán métermázsás eszmét kapott a képesítéssel és engedélyhezkötéssel a saruban hagyott kocsmákkal és kifőzőkkel szemben.

Azonban az ellentét, melyet a teljesen keresztül nem vitt szervezés ástott a vendéglátóipar egyes ágazatai között, színvonalhanyatlást is eredményezett, mert ahelyett, hogy a magasabbszintű vendéglősipar idomult volna a kocsmák és a kifőzők, a vendéglősipar kellett lefelé süllyedni a kocsmák és a kifőzők szintjére.

Ez a folyamat idegenforgalmunkra nézve föltötte káros és ha idegenforgalmunkat öntudatosan fejleszteni akarjuk, ezt a süllyedési folyamatot meg kell állítani és az *annak idején elmaradt logikus szervezést most kell végrehajtani* immár nem is a vendéglősipar érdekében, hanem a közületek pénzügyi és az idegenforgalom magasabb érdekeire való tekintettel.

Ezen tények és elgondolás alapján még ez évi február havában kértük a kereskedelemügyi miniszteriumtól, amennyiben a kifőzőipart teljesen visszaszorítani békebeli helyzetére, szintjére nem volna lehetséges, legalább engedélyhez kötésék és üzletkörének szabatos megállapítása az ugyanakkor fölterjesztett két javaslatunk valamelyikének figyelembevételével történjék. Ugyanis meggyőződésünk szerint a kifőzőipar üzletköre a kocsmákra nézve az 1921:XXIII. tc. 15. §-ában megállapított üzletkört nagyobb mértékben nem lépheti át.

A kifőzések iparjogi rendezésével egyidejűleg mi történjék a kocsmárossal?

Szerintünk közérdek az, hogy az egységes rendezés nagy érdekében *a kocsmáüzlet, mint önálló iparág, az 1921:XXIII. tc. 15. §-ába foglalt rendelkezések épségbentartásával a városokban kihaltas alapján szüntettessék meg.*

Azaz Budapesten és a vidéki városokban, valamint üdülő- és fürdőhelyeken kocsmáüzletre egyáltalában ne legyen iparengedély kiadható, ha ott vendéglősiparos van.

E megoldás nehézsége az, minthogy emberi egzisztenciákról van szó, mi történjék a meglévő kocsmárosokkal?

Háztulajdonosoknak-szálloda-tulajdonosoknak

djitalanul ajánlok megbízható szakembert

házfelügyelőnek - portásnak

bármennyi készpénzzel.

SZABÓ GYULA, Nagymező u. 36. Telefon: 16-8-13.

SCHILLINGER MIKSA

húskülönlegességek

Előkelő szállodák, vendéglők
szállítója

BUDAPEST,

VII., Király-u. 15. Tel.: 42-8-66.

Ipartestületünk legutolsó évi jelentésében (I. lapunk 95 s köv. oldalait) számszerűen is bizonyítani törekedtünk, hogy Budapesten egy-egy vendéglátó üzletre (vendéglő, kávéház, kifőző) a lakosságból alig 70—90 fogyasztó juthat, tehát a vendéglőknek Budapesten a korszmák átminősítésével való megszorítása helyrehozhatatlan közgazdasági kárt okozna s a meglévő üzleteket, minthogy számuk a közszükségleten jóval felül vannak, létalapjaiban rendítené meg egy ilyen lehetőség.

A korszmárosipar rendezése mind közérdekből, mind a megvédendő jogos magánérdekből nem történhetik meg helyesen másként, mint a javasolt *kihalási alapon*.

Kétségtelen, hogy iparunkban a vidéken már nem annyira kiélezett a gazdasági helyzet és ottan lehetségesnek tartunk olyan megoldást, hogy a korszmárosok legalább megelőző hat évi korszmárosság után szakvizsgát tehessenek le, amely után vendéglősipart űzhetnek.

Arról azonban szó sem lehet, hogy a korszmárosok városokban, 20.000 lélekszámnál több lelket számláló helységeiben akár egy tál meleg ételt készíthessenek és szolgálhassanak föl. Ezen a résen a vendéglősipar teljes elpusztulásának folyamata indulna meg, mert ilyen természetű jogkiterjesztés következményeit kivédeni már nem lehetne.

Aktuális kérdések.

— Mareneich Ottó noteszéből. —

A SZÁLLODAI SZOBAÁRAK állandó romlása és mesterséges rombolása nemesak egyéni kárt okoz, hanem az egész szállodainparra destruktív hatással van. Szóról-szóra idéztem ezt a „Revue Suisse de l'Hotellerie“ egyik legutóbbi számából. Ez a megállapítás annyira komoly és igaz, hogy lehetetlen a benne rejlő felkiáltoítást észre nem venni, vagy a szavak között rejtőző figyelmeztetés előtt személt hunyni. A gazdasági helyzetnek az egész világon tapasztalható romlása minden vonalon érezteti hátrányos hatását. Ezen káros hatás

alól — sajnos — a szállodák se vonhatják ki magukat s e tekintetben különösen a nagy, az úgynevezett luxusszállodák szenvednek a legjobban. Ezek ugyanis, minthogy új gazdagok alig vannak, az elszegényedett jobb és uriosztállyal kénytelenek számolni. Ezek ízlése és igénye azonban mit sem változott, így a luxushotelekben a régi követelményeknek megfelelően kell ma is a felszerelés és berendezésről gondoskodni. Ezekben a szállodákban tehát csak nehezen lehet gazdasági „leépítéssel“ operálni, de épp oly kevésbé lehet a jó polgári hotelekben ezzel takarékoskodni. *Az önköltségen aluli árszabás nem hozhat mást, mint a tönkremenést.* Csunya halál ez — mondhatom! A kérdés tehát az, mit kell tennünk? Nehéz erre a kérdésre általános választ adni, itt nézetem szerint csak gazdasági újításokkal és racionális új beosztásokkal lehet segíteni. Így és csakis így lehet elkerülni a teljes tönkremenést. Ausztriára és Svájcra gondolva, ahol a szállodások utolsó kísérlet gyanánt a szobaárakat minimalizálták és ezzel igen-igen szép eredményt értek el, úgy örömmel várom és lesem a pillanatot, amikor az Egyesült-Államokban bevezetett Code-rendszer nálunk is teret nyer. Valóban, már nálunk sem késlekedhetik sokáig az a rend, amely minimálja a szobaárakat és ennek pontos betartását a kari becsület védelme alá helyezi.

*

Minden szakember előtt tudott dolog, hogy a szállodás- és vendéglősipar funkcionálásával és prosperálásával a legszorosabb kapcsolatban van a személyzeti kérdés. Ma már minden alkalmazott, legyen az akár a legalárendelthebb munkakörbe állítva is, segíthet a válság leküzdésében. Nemesak szakmabeli tudással és munkakészséggel, hanem lelki odaadással is kell a munkáltatóval együttműködni annak, aki boldogulását ebben az iparban keresi. A lelkileg és jellembelileg kiművelt és megnevelt személyzet azonban csak jobb otthonból és jól vezetett szakiskolából kerülhet ki. — *Büszkeséggel állapíthatom mea, hogy a budapesti szakiskola Közéneurópa hasonlóirányú és célú intézményei között a lealsó helyen áll* és amikor ezt konstátálom, kellő tisztelettel hajlok meg azok előtt, akik nagy fáradság, sok áldozat és ezer nehézség közénette is biztosították ezen iskola fennmaradását és áldásos működését. S itt kegyelettel kell visszaemlékeznem inarunk elhunyt nagyvaira, Gundel János, Glück Frigyes, Palkovich és Bandl Ferencre, akik mindegyikének szívügye volt szakiskolánk, de elismeréssel kell adóznom a tanári

SZENT ISTVÁN CSALÁDI SÖR

1 1/2 literes zárt palackokban

a
KÖBÁNYAI POLGÁRI
SERFŐZDE

gyártmánya.

Gruber Pensió és vendéglő Sopron

Égész évben üzembn 24 bútorozott vendégszoba, folyóvízzel, külön magánlakás, ritka szép terraszszal, fürdőszobák, nagy étterem. A városligeti villanegyved legszép pontján folyó év november 1-re bérbeadó. Felvilágosítások Gruber János, Sopron, Hid u. 65.

karnak és különösen dr. *Kritsfalussy István* igazgatónak, aki és akik szinte vetélkedve munkálkodnak azon, hogy szakiskolánk mennél többet, mennél jobbat és mindig tökéletesebbet produkáljon. Különös örömeimre szolgál e helyütt is hangsúlyoznom, hogy *iskolánk híre már átlépte országunk határát is* és külföldi kóborlásaim során már számtalanszor volt alkalmam annak dicséretét hallani külföldön dolgozó magyar munkások intelligenciájának, kiválóságának és szakmabeli képzettségének az elismerésével. A szakiskolai nevelés azonban nem elég. Sőt nemcsak fiatalságunknak, hanem mindenkinek, aki a szakmában — bármilyen poleon van és bármilyen munkakört tölt is be — dolgozik, állandóan tanulnia és önmagát képeznie kell. Erre a célra meglehetősen nagy és bő anyag áll rendelkezésre. Istennek hála, igen komoly szakirodalommal büszkélkedhetünk és a hasznos szakkönyvek elég bővízü forrása áll rendelkezésünkre. S itt újból mutatok rá *Gundel Károly* barátom és kartársam legújabb könyvére, amelyet különös hasznossággal forgathat a szakmának minden képviselője és munkása. Nem kétséges, hogy *a szakembernek sokat, sőt mindent tudnia kell.* Állandóan kapcsolatban kell lennie üzemeink minden ágazatával s emellett az étellel, a külvilággal is. Az érvényesülni akaró szakembernek mindenről, ami csak a legtávolabbi vonatkozásban is van a szakmával, tudnia kell s erre a célra egyedül a szakirodalom tanulmányozása felel meg a legjobban. Itt aztán a szaklapok és szakkönyvek között kell különbséget tenni. Az előbbieket az idősebbeknek, az érettebbeknek, az utóbbiak pedig az ifjúságnak valók. „Poeta non sit, sed nascitur“ (A költő nem lesz, hanem születik) — tartja a közmondás. A szállodásokról is elmondható, hogy vannak közöttük született hoteliere-k, a nevelés, tanulás és a kitartó szorgalom azonban ha nem is mindenkit, de a legtöbbet kiváló szakemberré képezhet. De vannak persze született antitalentumok is, akik legtöbbször véletlenből a mi pályánkra léptek és saját és szakmánk kárára és terhére abban is maradnak. Ennek káros hatását hivatott megszüntetni a most tervezett új rend, mely szerint az iparostanonoknak egy külön bizottság előtt elővizsgát kell tennie. Mi jogos reményekkel nézünk az új rend által teremtendő helyzet elé.

*

A gazdasági válság erősen befolyásolja a társadalom életét és a polgárság életherendezkedését s ezzel együtt iparunkat is. Ezt a hatást igen hátrányosan elsősorban a konyha érzi. A klasszikus konyha és konyhaművészet veszélyben van, mert úgyszólván az egész vonalon az egyszerű, az ügy-

nevezett „házikoszt“ foglal helyet. Így hódít teret a „nemzeti konyha.“ S ez nemcsak nálunk van így, hanem a külföld minden nemzeténél, nézetem szerint azonban a „nemzeti konyhák“ között minőségben a magyar konyha nevezetes s ennek nagy előnye még az eredetisége is. Eredeti ugyan a többi is, mert hisz nem is lehet más, de a magyar konyha sajátos eredetisége feltűnően eltérő a többi nemzet konyhájától. *Maitre Escoffier*, a nemzeti konyhákról beszélve, ezt mondta nekem nemrég: *La cuisine hongroise est d'un caractère noble, comme le peuple hongrois. S így parodizált: „Dis moi ce que tu manges et je te dirai...“* A külföldi magyar éttermek — sajnos nem ragaszkodnak az ilyen elvekhez és saját kárukra alig szerepeltetnek magyar ételeket étlapjaikon. Egy alkalommal meg is kérdeztem egy külföldi kollégámat, miért van ez így s a válasz ez volt: *kellő anyag hiánya miatt.* Nemrég Londonban egy kis kínai éttermet látogattam meg. Zsufolva volt. S a legérdekesebb az, hogy a vendégek többsége nem a sárga fajhoz tartozott, noha csakis kínai ételeket szolgáltak ki. Mi a tanulság ebből? Semmi más, mint hogy *Chao-Cheng* kollégánk ügyes üzletember és jól érti a dolgát. S most visszatérek a főntebb érintett „anyaghiány“-ra. Ez nézetem szerint nem lehet az oka annak, hogy a külföldi magyar éttermekbe ne kerüljön magyar étel az étlapra, különösen akkor, ha annak megfizetik az árát. A kínai vendéglő példája azt bizonyítja, hogy nem az anyagbeszerzésen múlik a dolog, mert nézetem szerint kínai anyagot sokkal nehezebben lehet beszerezni, mint, teszem fel, balatoni fogast, tarhonyát és magyar fajborokat. De akármennyire is nehéz legyen a gasztronómia magyar termékeinek a beszerzése, ez nem jelentheti azt, hogy fagyott volgai fogast lehessen balatoni fogas helyett szervózni. Ez képtelenség s ép oly lehetetlen, mint — mondjuk — nápolyi gitárosokkal pótolni, vagy pláne helyettesíteni a magyar cigányt. Ez ellen csak tiltakozni lehet és megfelelő módon tiltakozni kell is.

Hazádnak rendületlenül...

A hentes-kontárok.

Írta: **Vajda Andor** vendéglős.

A LEGUTÓBBI IDŐKBEN mindjobban elszaporodott kontárok felkutatására ipartestületünk nemcsak óriási munkát fordított, de az eredmények elérése érdekében jelentős anyagi áldozatokat is hozott. Ha végrehajtó hatásaink minden szerve egyformán segédkezet nyujtana, úgy ma már sok-

Magyar Játékkártyagyár R.-T.
Piatnik Nándor és Fiai
Budapest, VII., Rotlenbiller ucca 17. sz.
Telefon: 31-0-63, 45-3-71. :: Alapított 1824.

Szűrők gyártása és javítása a a PRESTO és NOVA szűrő egyedüli gyártói
FRANK ÉS BERGER,
Budapest, VIII, Baross ucca 91. Telefon: 39-7-20.

A tagsági díjhátralékokat kérjük törleszteni!

kal nagyobb eredményekről lehetne beszámolni.

Eddig nagyon sok bajt okoztak a koresmák főzései, a rengeteg magánkifőzés, sőt az illetim módon működő oly kifőzések is, amelyek bár iparigazolványok alapján működnek, de hatáskörüket messze túlmenő módon kibővítve, gyakorolják.

Legújabbán a hentesek azok, akik a vendéglői ipar gyakorlását igyekeznek maguknak kisajátítani. Egyike-másika valóságos mintavendéglőket tart fent. Nem törődnek a büntetésekkel, mert a legtöbb esetben eltelik 5—6 hónap is, amíg elítélik őket, akkor is oly csekély összegre, hogy a büntetések összegét egyetlen napon megkeresik. A hentesek legtöbbje *annyiféle süttet* hoz forgalomba, hogy még a legnagyobbforgalmú vendéglő étlapjának is becsületére válna. Hátszin, bélszin, borjúcomb, borjúkaraj, sertéskaraj, sertéscomb, kocsonya, vagdaltúsok, rántott máj, bécsiszelet, naturszelet, egy darabban, szeletelve, csomagolva, házhozszállítva, sok helyen asztalon késsel, villával felszolgálva. Ezek a süttek különféleképpen elkészítve, dekagramszámra mérve, állanak a vevők rendelkezésére. Az ilyen hentesüzletek körül azután hiába várják szegény kartársaim a vacsorázó vendéget! Ülhetnek kivilágított helyiségekben és fizethetik hatalmas rezsijuket.

A sorozatos feljelentések alapján, *majdnem minden esetben megbüntették a henteseket*. S bár sok esetben eredménnyel jártak a rendőrbírói eljárások, sok olyan henteset kellett ismételtelen feljelenteni, akik a büntetésekkel mitsem törődve, tovább folytatják már büntetett üzelveiket.

Több esetben sor került arra, hogy a rendőrbírók megkérték a Kamara véleményét arra nézve, mit szabad egy hentesnek forgalomba hozni, mit nem? A legtöbb — sőt mondhatjuk, — hogy a kereskedelmi és iparkamara minden esetben magáévá tette ipartestületünk véleményét, amely szerint a henteseknek csak a hentesipar körébe vágó húsneműeket szabad meleg, vagy kihűlt állapotban forgalomba hozni. Ezek szerint csak kolbász, füstölthúsok, szalonna, császárhús, pácolt nyelv, sonka, prágai karaj, szóval olyan meleg húsárak árusíthatók hentesek által, amelyek kifejezetten hentesipari készítmények. Véleményem szerint *a hentes még savanyúságot és kenyeret sem árusíthat*. Hogy ezt büntetlenül tehetik, az is csak egy rossz gyakorlat eredménye. A kontárkodásnak egy rendkívül jellemző esetét hozom kartársaim tudomására.

A *B.-féle kolbászárugyár rt. Lipót-körúti* fényesen berendezett üzletében több mint félesztedeje árusítják a meleg húsok különféle variációit. Ipartestületünk már a múlt év november 11-én felkérte a Kamarát, hogy a rt. vezérigazgatóját, ki egyben tagja is, figyelmeztesse arra, hogy szüntesse be az ipari kihágást. Ez hiábavalónak bizonyulván, ez év elején feljelentette a rt.-ot a kerületi előljáráson. Kifogásolta ipartestületünk azt, hogy szend-

Fenyvesnél

szakácskabát, cukrászskabát,
pincérkabát, szobaleánykészlet

bármelyik

4.80

pengő

Kálvin-tér 7. — Postán, utánvétellel küldjük.

viestet és meleg húsokat szolgálnak ki, amiket a cégnek egy szakácsruhában felöltözött alkalmazottja a kirakatban nagy feltűnést keltve, szeletel és szolgál ki. Sok huza-vona után végre e hó 19-én — miután az előljáráson kikérte a Kamara véleményét és beszerezte a vádlott vagyoni viszonyairól szóló jelentést — megtartották a végtárgyalást. Ezen a tárgyaláson a rt. vezérigazgatójának képviselőjében megjelent ügyvéd bejelentette, hogy a vezérigazgató soha nem tudott arról, hogy Lipót-körúti fiókjában az általuk beismert kihágást immár nyolc hónap óta folytatják. Nem tudott arról, hogy a húsárakat a központi gyártelepen sütteti a fiók felelős üzletvezetője, nem tudott arról, hogy szendvicsket árulnak, nem tudott arról, hogy a személyzet ételmezését főző szakács mindennap a fiókban mérte a húst, de kijelentette egyben, hogy a mai napon beszünteti a meleg húsok és szendvics árúsítását. Az üzletvezető vallomásaiban kijelentette, hogy kizárólag magánigyekezetből és igazgatójának tudta nélkül folytatta az iparkihágást. A büntető rendőrbíró a vezérigazgatót felmentette, míg az üzletvezetőt 30 P pénzbírsággal

NAGY IGNÁC pincefelszerelési
cikkek raktára

BUDAPEST, VII. KÁROLY KÖRÚT 9.

Ajánlja dúsan felszerelt raktárát, ú. m. : borszivattyúk,
szűrőgépek, palackok, parafadugók, cimkék stb.

TELEFON: 415—15

Politzer poloskát irt, takarít jótállással
Sváb- és ruszni irtás részletre.

IV. Vámház körút 14. szám. Telefon: 89-7-94.

OTI-ügyeinek elintézését ne halogassa, Minden nap újabb késedelmi pótlékot jelent!

sújtotta. Mint a tárgyalásokon résztvevő szakképviselő az elsőrendű terhelt felmentése és a másodrendű terheltre kiszabott enyhe büntetés miatt az ítéletet megfellebbeztem.

Biztos tudomásom van arról, amelyet a tárgyalás folyamán be is jelentettem, hogy a vezérigazgatót a Kamara levélben, már hónapokkal ezelőtt figyelmeztette arra, hogy mint kamarai tag, ne járjon elől ilyen példával. Nem tartom valószínűnek azt sem, hogy a központi sütés, főzésről, a külön személyzet igénybevételéről, a nyers és főtt húsoknak a fiók által történő óriási árkülönbséti elszámolásairól ne tudott volna.

Nagyobb baj még az, hogy a hentes ipartestület szaklapjában egyenesen buzdítja a tagjait arra, hogy meleg húsokat hozzanak forgalomba. Az ő véleményük szerint kihágást csak akkor követnek el, ha a húsokat az üzlethelyiségben készítik el. Hiszen ez is kihágás, de közegészségügyi kihágás! Nagyon sok mestert büntettek már meg, s mi csak esodálkozni tudunk, ha ezek után a hentes ipartestület nem arra törekszik, hogy tagjait felhívja a törvényes rendelkezések betartására.

Ipartestületünk minden tagja pedig tartsa erkölcsi kötelességének, hogy a környéken tapasztalt kihágásokat azonnal közölje ipartestületünkkel. Eredményt igazán csak úgy tudunk elérni, ha a főváros egész területén egyszerre és egységesen lépünk fel, mert erő csak az egységben van.

Enyhítsünk az állásnélküli pincéreink helyzetén.

Irta: Patz Antal vendéglős.

IPARTESTÜLETÜNK ELŐLJÁRÓSÁGÁNAK még május hó 9-én tartott ülésében a következő indítványt terjesztettem elő:

„Ipartestületünk hivatalos lapjának legutóbbi számában olvastam az elnökségnek felhívását, hogy tönkrement kartársakat és szakmunkásokat alkalmazzunk üzletünkben.

Az elnökség ezen felhívását velem együtt igen sokan helyeslik. Szeretném azonban ha a t. elnökség nemcsak a jó szándéka mellett maradna, hanem ezen a téren erélyesebben lépne fel. Itt van a női kiszolgáló személyzet alkalmazása. A tanult szakmunkásokat a „pincéernők“ kiszorítják és így e szerencsétlen emberek százával könyöradományokból és koldulásból tartják fenn magukat. Én úgy látom, ha ezt az ügyet ipartestületünk hamarosan nem fogja radikálisan rendezni, ebből bajok fognak származni.

Itt vagyunk a nyári szezon előtt és a pincérek százai nem tudnak elhelyezkedni, mert a „pincéernők“ alkalmazása szakmunkások helyett, lehetlenné teszi az elhelyezkedésüket. Tudomásom van arról, hogy az állásnélküli pincérek már most gyűjtik az adatokat és összeírják azokat az üzleteket, ahol női kiszolgálás van és az ipartestületet elke-

Vendéglő

szállodával, ingatlannal együtt, betegség miatt kedvező fizetési feltételekkel örök áron eladó, vagy bérbeadó. Csak komoly felekkel tárgyalok. Cím a kiadóban.

rülve, hatósági beavatkozást akarnak kérni illetékes helyről.

Nagyon helyesen mutatott rá az ipartestület arra, hogy elsősorban tanult és szakiskolát végzett szakmunkásokat alkalmazzanak az egyes üzlettulajdonosok. Pincérektől hallottam, hogy már eddig több mint 300 „pincérelány“ alkalmaztatásáról tudnak.

A pincérek eme sérelmét jogosnak találom és ezért kérem a t. elnökséget, hogy találjon módot arra nézve, hogy megakadályozza iparunkban a női kiszolgálás indokolatlan elterjedését, amely szinte feleslegessé teszi a drága pénzen fenntartott szakiskolákat és lesüllyeszti iparunknak a nemzetközi viszonylatban is elismert magas színvonalát, aminek további fenntartása mindnyájunk érdeke.

Indítványom benyújtásában kizárólag egy cél vezetett: iparunk szakképesítésének és tanult ipari szakmunkásaink védelme, ezzel kapcsolatosan az állásnélküli tanult pincérek nyomorának enyhítése. Lehetnek esetleg más helytálló ellenvélemények az általam felvetett indítvánnyal szemben, azonban nézetem szerint a haladásra, felvilágosodottságra, az emberiségre és igazságosságra való hivatkozás nem lehet nyomós ellenvélemény ennek a kérdésnek tárgyalásánál és pedig azért nem, mert nem csalódom, ha azt állítom, hogy az országban ma alkalmazott női kiszolgálók közül még az 1 százalékot sem teszik ki a szakképzett női kiszolgálók száma.

Hivatkoznom kell arra a 35 éves törekvésre, melynek célja iparunk képesítéshez kötése volt. Ki vonhatja kétségbe azt, hogy akár mint mesternek, akár mint alkalmazottnak elsősorban azoknak van joguk iparukhoz, akik azt tanulták, akik minden tehetségüket az ipar szolgálatába állították. Bármennyire tiszteletreméltó előttem a női nem, bármennyire bele kívánok illeszkedni a viszonyok kényszerítő változásaiba, ami a „leépítések“ következménye, mégsem tudom elfogadni ipari szempontból azt, hogy olyan „leépítettek“, akiknek iparunkhoz semminemű vonatkozásuk nem volt, egyik napról a másikra szakmunkásaink helyét elfoglalják.

Indítványom nem a női alkalmazottak ellen irányult, hanem iparunk és szakmunkásaink védelme érdekében, amelyet az utóbbi időben teljesen ellepett, illetve kiszorított a rohamosan előléptetett „pincéernők“ egész tömege.

Keveset használt

szmokingöltöny 35 pengő. Frakk és mellény 20 P. Levelezőlapra jövök. Budapest, X., Kerepesi út 96. Kabay József.

Springut Henrik

tojás-nagykereskedő Budapest VI, Vasvári Pál u. 10. Tel. 2-17-54.

Számos budapesti kávéház, étterem és vendéglő állandó szállítója.

Gőz-, kád-, strandfürdőmet

vendéglővel bérbeadom. — Broczky, Krisztina-körút 141.

Nyugdíjgyesületi ügyben Bolgár titkárral értekezni lehet naponta 1—2 óra között.

Ujra össze kell hívni az Országos Szövetség közgyűlését.

Lapunk zártakor a *polgármester úrtól* vettük az alábbi *véghatározatot*.

„81.367/1934. XV.

A VII. KERÜLETI ELŐLJÁRÓ, mint elsőfokú iparhatóság az 1934. évi április hó 21-én 29.756/1934. szám alatt hozott véghatározatával a Magyar Szállodások és Vendéglősök Országos Szövetségének az 1934. évi március hó 23-án tartott közgyűlésen hozott valamennyi határozatot megsemmisítette az alábbi indokok alapján:

A fellebbezésben foglaltak kivizsgálása során megállapította, hogy a közgyűlést nem a Szövetség központi igazgatósága hívta össze, annak napirendjét nem a Szövetség igazgatótanácsa állapította meg és az egyes előadandó tárgyak előadóit nem az igazgatótanács jelölte ki.

Megállapította továbbá, hogy a Szövetségnek központi igazgatósága egyáltalában nincsen, mert a Szövetség 1931. évi május 15-én tartott közgyűlésén megválasztott igazgatótanács az alapszabályok 9. §-ának 5. bekezdésében foglalt rendelkezés ellenére sem a fenti időpontban megtartott közgyűlés végén, sem a későbbi időpontban tartott ülésein a központi igazgatóságot nem alakította meg, illetőleg annak tagjait nem választotta meg.

Megállapította még azt is, hogy sem a Szövetség igazgatótanácsának, sem magának a Szövetségnek az 1934. évben egyetlen olyan tagja sem volt, aki az alapszabályok 10. §-ának utolsó bekezdésében foglaltak értelmében akár a közgyűlést előkészítő igazgatótanácsai ülésen, vagy magán a közgyűlésen tanácskozási és szavazati joggal bírt volna.

Ezt az elsőfokú véghatározatot Keszey Vince, a Szövetség elnökének törvényes határidőn belül előterjesztett fellebbezése következtében felülbíráltam és másodfokon a következő

véghatározatot

hoztam:

Ezt az elsőfokú véghatározatot indokainál fogva helybenhagyom és elrendelem, hogy az alábbi rendelkezések figyelembevételével tartson a Szövetség mielőbb újabb közgyűlést, amelyen határozzon a Szövetség további fennmaradása, illetve megszűnése kérdésében.

Ennek érdekében utasítom Keszey Vincét, a Szövetség jelenlegi elnökét, hogy a Szövetség hivatalos közlönyében, a „Magyar Szállodás és Vendéglős” című lapban elhelyezett felhívás útján szólítsa fel a Szövetség tagjait 30 napos záros határidő megjelölése mellett arra, hogy a tanácskozási és szavazási joguk biztosítása céljából a tagsági díjaikat fizessék le.

Azoknak, akik a felhívásra a tagsági díjaikat lefizetik, az alapszabályok 10. §-ának utolsó bekezdése értelmében tagsági igazolványt szolgáltatson ki.

A kitűzött határidő lejártá után haladéktalanul hívja egybe az 1931. évi május hó 15-én tartott köz-

gyűlésen megválasztott igazgatótanács tagjait ülésre, amely alkalommal állapítsa meg, hogy a tanács tagjai közül kinek van tanácskozási és szavazási joga és amennyiben az igazgatótanács határozatképes számban jött össze, nyomban válassza meg a központi igazgatóság tizenkét igazgatósági tagját, továbbá határozza meg az alapszabályok 7. §-ának utolsó bekezdésében foglalt rendelkezésnek megfelelően a megtartandó közgyűlés napirendjét, valamint annak előadóit jelölje ki.

Utasítom továbbá a Szövetség elnökét, hogy az előbbieket szerint megalakított központi igazgatóságot sürgősen hívja egybe a megtartandó közgyűlés határnapjának megállapítása céljából és intézkedjék, hogy a tagok az alapszabályi rendelkezéseknek megfelelően a közgyűlésről kellő időben értesüljenek.

Indokolás.

Az elsőfokú véghatározatot helyes indokainál fogva helyben kellett hagynom, minthogy minden kétséget kizáróan megállapítást nyert, hogy a szóbanlevő Szövetség közgyűlése a határozatokat alapszabályellenesen hozta meg.

Az elsőfokú véghatározatot a fenti rendelkezésekkel azért egészítettem ki, mert módot kívántam nyújtani arra, hogy ezen rendelkezések végrehajtásával a Szövetség működésében tapasztalt hiányok pótolhatók legyenek és hogy így módon a Szövetség ezután alapszabályszerű működést fejthessen ki.

Megjegyzem, hogy a szövetségi alapszabályok rendelkezései egyrészt hiányosak, másrészt nem egészen világosak, sőt, sok tekintetben ellentétesek is. Jórésztben ennek tudható be, hogy a Szövetség eddigi működése során ellentétbe került azokkal. Éppen ezért, abban az esetben, ha a közgyűlés a Szövetség további fenntartása mellett döntene, szükségesnek tartom, hogy az alapszabályokat megfelelően dolgozza át.

Ez ellen a véghatározat ellen az 1929. évi XXX. tc. 49. §-a értelmében további fellebbezésnek helye nincs.

Jogában áll azonban az érdekelt félnek a kihirdetéstől, vagy (az átvételtől) számítandó 15 napon belül a m. kir. kereskedelemügyi miniszter úrhoz az 1929. évi XXX. tc. 50. §-ában megjelölt esetekben felülvizsgálati kérelmet előterjesztetni; a felülvizsgálati kérelmet az elsőfokon eljáró hatóságnál kell előterjesztetni.

A felülvizsgálati kérelem előterjesztése azonban az 1929. évi XXX. tc. 56. §-a értelmében a határozat végrehajtását nem akadályozza.

Erről a VII. kerületi előljáró urat a tárgyratok visszaadása mellett e véghatározat három példányának kiadásával további megfelelő eljárás végett értesítem.

Budapest, 1934. június 11-én.

A polgármester megbízásából:

*Babarczy s. k.
h. tanácsnok.*

A kiadmány hitelül:

*Olvashatatlan
irodavezető.*

P. H.

Ponyvák!

Állószerkezetű vasgerendákra építve, dupla ollós karokkal, vagy falra erősítve Régi szerkezetet átalakítunk és áthúzzunk új prima vízmentes ponyvával.
Legolcsóbban szállítunk! Kérjen ajánlatot.
 Néhány nagyobb és kisebb használt ponyvaszerkezet eladó.

IRÁNYI és ECKMAYER, Budapest, Vörösmarty u. 47. Telefon: 21-7-09.

Szakoktatás

A szakiskolánk évváró vizsgálata.

A szakiskolánk évváróvizsgálatát a magasabb tanhatóságához történt felterjesztés és a felügyelőbizottság határozata alapján *junius hó 22-én (pénteken) d. u. 4 órakor tartjuk meg* a Lónyai-utca 6 szám alatt levő elemi iskola tornatermében.

Felhívjuk erre kartsársaink figyelmét és azon a régi érdeklődés alapján nagyszámú megjelenést remélünk.

Tanonekiállítás az iparesarnokban.

A napilapok terjedelmesen emlékeztek meg arról a kiállításról, amelyet a magyar tanoncoktatás 50 éves jubileuma alkalmával rendeznek a városligeti Iparcsarnokban *junius hó 16—24-ig*.

A kiállításon a szakiskolánk is részt vesz s bár kis helyet utaltak ki számunkra, de igyekezni fogunk, hogy a nagy történelmi multra visszatekintő magyar vendéglős-oktatás eredményét a lehetőséghez képest megismertessük a nagy közön-séggel is.

A kiállítást dr. *Hóman* Bálint közoktatásügyi miniszter fogja ünnepélyesen megnyitni.

Kívánatos, hogy a magyar iparosoktatás anyagát, már összehasonlítás végett is minél számosabban tekintsék meg.

Képesítés a francia szállodai szakmában.

A francia hivatalos körök ama törekvése, hogy a francia szállodásipart megfelelő modern nivóra hozzák, újabb lépéssel haladt előre, amennyiben egy újabb kiadott rendelet szállodásipari képesítés megszerzésének módját szabályozza. Kétféle képesítés van:

Az egyiket azok a fiatal szakmabeliek szerezhetik meg, akik háromévi gyakorlat után állami vizsgálatnak vetik magukat alá.

A vizsga két részből áll. Szóbeli és írásbeliből. A szóbeli ismét megoszlik elméleti és gyakorlati részre, mely utóbbiban a konyha, felszolgálás, pince, könyvelés, menüismeret, élelmiszerismeret, szervezés stb. a tananyag, míg az elméleti rész egyes szállodák üzemvezetésének megtekintése után adandó véleményekről szakszerű tanácsadásról és ehhez hasonlókról szól. Az írásbeli rész egy a szállodásipar köréből választott értekezés, a francia nyelven kívül az angol és még egy

világnyelv írásbeli és szóbeli ismerete, azonkívül szállodajogi ismeretekből áll.

Női jelölteknel a szállodapropaganda, borkezelés és borismereti kérdések megfelelő szállodaberendezési, fehérneműkezelési és higiénikus kérdésekre való feleletéssel helyettesíthető.

A másik magasabb képesítést azok a mindkét nembeli jelöltek nyerhetik el, akik az első oklevél birtokában azt igazolják, hogy valamely külföldi szállodai nagyüzemben legalább egy éven át sikeres gyakorlatot folytattak.

Hivatalos ügyek

Az előljárási ülésről

szóló beszámolót az aktuális anyagtorlódás miatt a következő számunkban közöljük.

A budapesti kereskedelmi és iparkamara állásfoglalása a kontárügyben.

A jogosulatlan iparüzés elleni védekezés kérdésével foglalkozott a Kamara iparosztálya és a május havi teljes ülésének egyik legkiemelkedőbb pontja volt.

A Kamara május havi teljes ülésén *Moór* Jenő terjesztette elő az e kérdésben kidolgozott kamarai javaslatot.

A kamarai javaslat előterjesztésével kapcsolatban az előadó megállapította, hogy a jogosulatlan iparüzés kérdésének gyökeres megoldását illetőleg a kereskedelmi minisztériumot messzemenő megértés és jószándék vezeti. Ezt látszanak bizonyítani azok a rendeletek, amelyek a kérdés rendezése tárgyában kiadottak. A rendeletek végrehajtása során azonban olyan tapasztalatokat szerzett az iparosság, amelyek ezeknek a rendeleteknek hatékony alkalmazását, különösen a gyorsaság szempontjából illuzóriussá teszik. Nyújtja ez eljárást a kötelező előzetes nyomozás a terhelt vagyoni és jövedelmi viszonyaira vonatkozólag; éppen azért, ajánlatos lenne ennek az elejtése, mert hiszen teljesen közömbösek ezekben az esetekben a terhelt vagyoni és kereseti viszonyai. Megállapította az előadó, hogy az iparosság a legnagyobb erővel a kihágási eslekmények hatósági megszüntetését és a kihágás továbbfolytatásának megakasztását, úgyszintén a tudva kontárral dolgoztatók megbüntetését kérte. Megemlítette, hogy ebben

SIMON KÁROLY utóda **HALÁSZ IMRE** hentesárugyár VIII., Békés u. 3.

Özv. Bandl Ferencné, Keszev Vince, Pannonia-szálló éttermek stb. állandó szállítója

Telefon: 30—1—42

Uj üzletnyitásnál, áthelyezésnél előbb az ipartestületben érdeklődjünk!

a tekintetben a joggyakorlat nem egységes. Kiemelte, hogy a harmadfokon eljáró Kihágási Tanács felfogása sem egységes és nem fedi az ipari közfelfogást. *Általában pedig hiányzik az ipari kihágási ügyekben eljáró büntetőbírák munkájából az ipartörvény kézművesipari védelmi intenciójának tudatos érvényrejtetése.* — Különösen a fővárosban a munkaegyesítés, a karbantartás, a kezelés, a javítás és az árú burkolatának kérdésében olyan felfogások születnek meg, amelyek egyrészt alkalmassak arra, hogy munkaalkalmakat vonjanak el a kézművesipartól, másrészt pedig, hogy megrendítsék a hitet a törvény kisiparvédelmi intenciójában.

Mindezek alapján a Kamara májusi teljes ülése a következő határozatot hozta:

„1. A teljes ülés sajnálattal állapítja meg azt, hogy a jogosulatlan iparüzés hatásosabb leküzdése érdekében eddig kiadott jóindulatú kormányrendeletek nem érték el az óhajtott célt és az iparkihágási ügyekben lefolyó rendőri büntetőbírói eljárás általában ma is lassú, a bűnözés megelőzésére nem elég hatályos, eredményeiben pedig a kézművesiparosságban megnyugvást nem keltő. A teljes ülés ezért szükségesnek véli az iparkihágási ügyekre vonatkozó rendőri büntetőbírói eljárás egységes reformját és ennek keretében kéri, hogy:

a) az eljárás gyorsítása érdekében már kiadott 65.673—1920., 81.161—1928. és 172.510—1932. sz. K. M. rendeletek intenciójának gyakorlati érvényesíthetése végett a terhelt vagyoni és kereseti viszonyainak a főtárgyalást megelőző hatósági kinyomozás mellőztessék és a főtárgyalás, amikor a kihágási eselekmény hatósági megszüntetését a törvényes szakképviselő már előre kéri a 15.000—1909. sz. B. M. rendelet (Rbsz.) 102. §-ának megfelelő kiegészítésével szükség esetén a helyszínrre 8 napon belül kitűzessék.

b) A csendőrségi előnyomozásnak a vidéki iparhatóságoknál szokásos elrendelése mellőztessék és csak olyan esetekben vétessék igénybe, amikor a feljelentésben megjelölt bizonyítékok elégtelenségéből előre valószínűsíthető az, hogy a főtárgyaláson a tényállás azok alapján kielégítően tisztázható nem lesz.

c) Amennyiben a csendőrségi előnyomozás elrendeltetik a helyszíni eljáráshoz és a terhelt előnyomozati kihallgatásához a panaszos (feljelentő) és az illetékes ipartestület, mint törvényes szakképviselő a nyomozó hatóság által — szükség esetén rövid úton — meghívandó.

d) A kereskedelemügyi miniszter úr 81.161—1928. számú rendeletének a 172.510—1932. K. M. rendelettel egyízben már megerősített érvényesülését feltétlenül biztosítani kell és a törvényes szakképviselő indítványára a felhívott rendelet II. részében a jogosulatlan iparüzés esetleg karhatalmi megszüntetésére előírt intézkedések minden esetben elrendelendők.

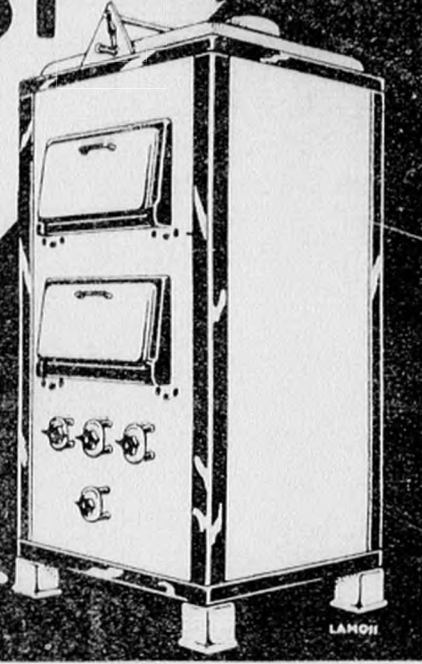
e) A kamarák törvényes szakképviseleti jogköre

MOLNÁR BUDAPEST

X. KORPONAI U. 12.
AZELŐTT: VIII. MADÁCH U. 4.
TELEFON 49-1-84.

Alapítási év 1868.

Hűsítő
Kemencék
Gőzkészülékek

a korábbi jogállapotnak megfelelően minden korlátozás nélkül az egész kamarai kerületre állíttassék vissza.

f) Világosan tisztázandók az iparkihágási eselekményekkel kapcsolatban az eszközök és anyagok lefoglalására és elkobzására vonatkozó jogszabályok egységes alkalmaztatásának körülményei figyelemmel az 1878. V. teikk 61. §-ának és az 1879. évi XL. teikk 12. §-ának, nem kevésbé a 81.161—1928. K. M. sz. rendeletnek intézkedéseire és a kihágási eselekmény hatásosabb megszüntetése érdekében egységesítendő az etekintetben fennálló közigazgatási jogbizonytalanságból származó, sokszor ellentmondó joggyakorlat

g) Világosan — ha elkerülhetetlen, akár törvényalkotással is — tisztázandók az iparkihágási eljárással kapcsolatban a bűnrészes, a tettestárs és a felbujtó fogalma és büntetőjogi felelőssége azért, hogy a tudva kontárral dolgoztató rosszhiszemű megrendelő büntethető legyen. Az ezirányú jogszabály rendezése annál sürgősebb, mert míg az alsófokú rendőri büntetőbíró-ságok körében az ipari élet jogfelfogásához közelálló gyakorlat örvedetesen kezd tért hódítani, addig a Kihágási Tanács legfelső fokon kizárólag elméleti jogértelmezési szempontból többször mereven elzárkózik a gazdasági élet szükségleteihez igazodó joggyakorlat elismerése elől.

h) Megfontolás tárgyává lenne teendő az, vajjon az ipartörvény hatálya alá eső kihágási eselekményeknek harmadfokú elbírálása ne vétessék-e ki a belügyminisztériumban szervezett Kihágási Tanács hatásköréből és ne helyeztessék-e vissza a kereskedelemügyi miniszternek, mint harmadfokú rendőri büntetőbírónak hatáskörébe? Az ipari körök megfigyelései szerint ugyanis a Kihágási Tanács ítéletei az ipari közfelfogás és a joggyakorlat egységessége szempontjából nem váltották be az azokhoz fűzött várakozásokat.

Hattyu gőzmosó és fehérnemű kölcsönző vállalat

Budapest, VII. Klauzál-u. 8. Telefon: J 38-5-58 és 38-5-59.
Az ország legnagyobb gőzmosó üzeme, legmodernebbül újonnan berendezve!
Legkíméletesebb mosási rendszer!

Szt. LUKÁCS gyógyfürdő és gyógyszálló
a reumás betegek évszázados gyógyhelye.

Télen, nyáron nyitva
Tel.: 56-0 80.

A szakiskola vizsgája június 22-én, délután 4 órakor lesz!

TÚZHELY ALAPITVA: 1868.
-készítő

MOLNÁR JÓZSEF

Budapest, VIII., Madách ucca 4. — Telefon: 34—2—25.

2. Azokra a rendkívül szétfolyó és különösen az 1922. évi XII. teikk kézművesiparvédelmi intencióit figyelmen kívül hagyó rendőri büntetőbírói állásfoglalásokra való tekintettel, amelyek a munkaegyesítés, a karbantartás, a kezelés, a javítás és a burkolat kérdésében tapasztalhatók és amelyek számos kézművesipari szakmában a törvényes munkaterület védelmét megnehezítik és emiatt állandó nyugtalanságot okoznak: a teljes ülés szükségesnek véli a kezelés, a karbantartás, a javítás és a burkolat fogalmának egységes rendeleti meghatározását.

3. Szükségesnek véli a teljes ülés, hogy az ú. n. házilagos munkálatok értelmezése és jogviszonyai tekintetében világos és a kézművesipar munkaterületét védő szabályozás történjék. Ebben a keretben nemesak a házilagos építkezések kérdése tisztázandó, hanem a nagy ipari és kereskedelmi vállalatok, a különféle (az ipartörvény hatálya alá nem eső) intézmények házilagos műhelyeinek és a házfelügyelők iparúzésének kérdése is.

4. Azokra a visszaélésekre való tekintettel, amelyek a gyárszerű keretben való iparúzésre kiadott iparjogosítványok körül tapasztalhatók, az eddigi megfigyelések szerint jól bevált 113.906—1932. K. M. rendeletben foglalt intézkedéseken felül kívánatos, hogy az üzlet-helyiség külső megjelölésénél a nyomtatványokon és bélyegzőkön az 1922. évi XII. teikk 56. §-a szigorúan alkalmaztassék, miért is a törvényszékileg be nem jegyzett cégek megtévesztő cégtoldalékok használatától szigorúan eltiltandók és elrendelendő, hogy csak az iparjogosítványon feltüntetett iparúzők nevei irassanak a cégtáblákra.

5. Az iparúzés beszüntetéséről, valamint szüneteltetéséről az iparhatóságok az ipartestületeket minden esetben a bejelentéstől számított nyolc napon belül értesíteni köteleztessenek.

6. A teljes ülés utasítja az elnökséget, hogy az ipar-kihágási ügyekben lehetséges reformok megtárgyalása végett a kamarai kerületben működő rendőri büntetőbírákat és ipartestületeket alkalmas időben közös megbeszélésre hívja össze.

A hadigondozottak az ipari vállalatoknál biztosított alkalmaztatási kedvezményeiről.

Dr. Sipőcz Jenő polgármester 1934. évi május hó 28-án kelt 89.177—1933. XV. számú rendeletével felhívta a kereskedelmi és ipari vállalatok figyelmét az 1933. évi VII. te., valamint ennek végrehajtására kiadott 9300—1934. számú honvédelmi miniszteri rendeletre, mely a hadigondozottak alkalmaztatásáról intézkedik.

Ezek szerint: „A legalább húsz munkást foglalkoztató iparüzemek és ipari vállalatok — ideértve az állami és önkormányzati ipari üzemeket és ipari vállalatokat is — továbbá az állami támogatásban részesülő és legalább húsz alkalmazottat állandóan foglalkoztató

kereskedelmi társaságok mindaddig, míg *alkalmas jelentkező van*, az új felvételeknél az újonnan felvett alkalmazottaknak és munkásoknak 10 százalékaig hadirokkantakat, hadiözvegyeket, illetőleg hadiárvékat kötelesek alkalmazni.”

Azok az ipari és kereskedelmi vállalatok, akik kötelezettségüknek eleget *nem* tesznek a hadirokkant törvény értelmében, amennyiben a eselekmény súlyosabb büntető rendelkezés alá nem esik, pénzbírsággal kell büntetni azt, aki a hadigondozott alkalmazása tekintetében a megszabott kötelezettséget megszegi vagy kijátsza, avagy annak megszegésében vagy kijátszásában bármely módon közreműködik.

A pénzbírság összege a II. járadékosztályú legénységi állományú hadirokkantat megillető járadék egy évi összegének annyszorosa, ahány hadigondozott tekintetében az előbb meghatározott eselekményt elkövették. A pénzbírságot a honvédelmi miniszter szabja ki és azt a hadirokkantak segélyalapjának gyarapítására kell fordítani.

Szerzői jogbitorlás. Koresma üzembentartójának felelőssége.

Védett zeneműveknek egy koresmahelyiségben jogosulatlanul történt eljátszásáért perbevonott alperes azzal védekezik, hogy a kérdéses helyiségben nem ő a koresma iparjogos tulajdonosa. Felperes ezzel szemben igazolja, hogy alperes volt a koresma üzletének tényleges vezetője. A Kúria megállapítja alperes terhére a szerzői jogbitorlást a következő indokolással:

A 18. jogegységi döntvény helyes értelme szerint abban az esetben, ha a kávéházi vagy vendéglői helyiségben zenekar jogosulatlanul ad elő védett zeneműveket, a jogosulatlan előadás eszközlőjének kell tekinteni azt is, aki a helyiségben a kávéházi, illetve vendéglői üzemet ténylegesen vagyis sajátjaként gyakorolja, — nemkülönben azt is, akit a kávéház vagy vendéglő tulajdonosa a kávéház, illetve vendéglői üzlet állandó vezetésével megbíz.

Ehhez képest a jelen perben az említett beszerzendő iratok adatainak, nemkülönben a perben kihallgatott D. E. tanu vallomásának, esetleg egyéb bizonyítékoknak mérlegelésével meg kell állapítani a tényállást abban az irányban:

vajjon a felperesnek ez a tényállítása megfelel-e a valóságnak, amely szerint a szóbanlevő időben az alperes volt a koresma üzembentartója, ő volt a koresma üzletének tényleges vezetője, birtokosa, amely esetben a bitorlásért felelősséggel tartozik,

avagy D. E. tanu vallomása felel-e meg a valóságnak, amely szerint ő volt a mondott időben a koresma megbízott állandó üzletvezetője s az alperes csak segédkezett az üzletben, ami kizárná az alperes felelőségét. (C. I. 307—1933. Jakab. 1933. XI. 30.)

Szállodai és vendéglői üzletvezető szolgálati jogviszonya.

A szolgálati perben vitás, hogy az alperesi szálloda- és éttermi üzemeknél igazgatónak nevezett és üzlet-

Rongyaiból szőnyeget, takarót
dívatos, izléses háziszőttest készít **EHRENFELD**
VIII., Harmincettesek tere 4. (udvarban.)
Csere azonnal is eszközölhető vidékről is
Állandó nagy raktár szőnyegekben.

vezetőként alkalmazott felperes szolgálati viszonyára nézve milyen jogszabályok irányadók, nevezetesen, hogy a felperes tisztviselőnek, vagy iparossegédnek tekintendő-e és hogy őt milyen tartamú felmondási idő illeti meg. A Kúria fontosabb teendőkkel megbízott iparossegédnek minősíti a felperest és felmondási idejét három hónapban állapítja meg. Indokolás:

A felmondási idő szempontjából nem az alkalmazottnak a címe vagy elnevezése, hanem az általa betöltött munka- és jogkör az irányadó.

Az ítéleti tényállítás szerint az alperes szállodalajdonosok szálloda, kávéház és éttermi üzemeikben alkalmazott s a személyzet által igazgatónak nevezett felperes fogadta a vendégeket, felügyelt a rendre, a főpincérrel naponként elszámolt, a bevételt naponként átadta az alpereseknek, a társas étkezések megrendelivel megállapodott, záróra-túllépéseknél mint felelős üzletvezető és vádlott szerepelt a rendőri hatóságnál, a klubhelyiség bérbeadásánál a munkáltatók utasítása szerint járt el, a szállodai szobák kiadásánál pedig esetenként árendeményt nyújtott és elvétele külföldiek részére levelet tollba mondott, de a könyvvezetésbe be nem folyt s leveleket alá nem írt. A munkáltatók a szállodájuk kávéházi és éttermi üzemében állandóan jelen voltak.

Az 1922:XII. tc. 14. §-ának 1. pontja szerint a fogadó, vendéglő- és kávéházüzemek iparvállalatok. Ezek alkalmazottjai közül *ipari tisztviselőnek csak azt az egyént lehet tekinteni, aki túlnyomó részben szellemi természetű kereskedelmi vagy műszaki irányítói vagy ellenőrző tevékenységet fejt ki.* A felperes fenti munkaköre azonban túlnyomórészt nem ilyen szellemi tevékenységből állott, a felperes tehát nem minősítható ipari tisztviselőnek, hanem még mint üzletvezető is csak olyan fontosabb teendőkkel megbízott iparossegédnek, akinek a felmondási idejét az 1884:XVII. tc. 92. §-ának 3. bekezdése 3 hónapban állapítja meg.

(C. III. 5199—1933. Totth, 1934. IV. 10.)

Hírek közlemények

Hogyan kínáljunk az angoloknak és a franciáknak édes vagy savanykás bort?

Számtalanszor megtörténik, hogy a nyári nagy idegenforgalmi idény során angol és francia vendégek étkeznek kis budai és pesti vendéglőkben, mert ezeknek már nagy hírük van külföldön. Hogy a gazda nem tud angolul és franciául, abból az ételre nézve ninesen baj, mert az előrelátó idegen egy darab papirosra írva már magával hozza annak az ételnek nevét, melynek hírét hallotta. Sokkal nagyobb baj van a borrendeléssel. A külföldi nem ismeri borfajtáinkat. Abból, hogy az étlapon „somló” vagy „badaesonyi” márkákat lát felírva,

HELLER SAJTOK IZLETESEK!

abból semmit nem ért. Viszont a külföldinek, aki a magyar bor jóságát ismeri csak, egy a fontos: édeskés avagy savanykás-e a bor? A savanykás, kesernyészízű bort az angol *Dry*-nak nevezi, az édeset *Sweet*-nek. (*Dry*: így ejtik: *dráj*. *Sweet*: így ejtik: *szvit*.) A francia a savanykásat *sec*-nek írja (ejtsd: *szek*) az édeskésat *Doucenak* írja (ejtsd: *dúsz*.) Nos: a dolog igen egyszerű. Az étlapon két sorba kell írni a borokat. Az egyik csoportba jöjjen a *Dry-Sec* felírás alá a savanykás, a másikba a *Sweet-Douce* felírás alá az édeskés bor. A gazda — a külföldön az a szokás, hogy a gazda érdeklődik a vendég gusztusa iránt — egy kis pohárka költségekben elé teheti az idegennek a két fajtát, rájuk mutat s csak ennyit mond: *dráj* vagy *szvit*. A sült galamb senkinek sem röpül a szájába, a jóhírt meg kell szolgálni. Előzékenynek kell lenni az idegennek szemben. Persze a papirkereskedésekben vett olesó, sablónos étlapokon ilyesminek nyoma sincs, de tintával rájuk lehet írni. Azoknak a régi jó időknek vége van, amikor a régivágású vendéglős megmaradhatott a maga maradiságában. Az idegen válogatós, de egy kis előzékenységgel megnyerhető. Amit itt leírtunk, idegenforgalmat emelő apróság, ajánljuk a kisvendéglősök figyelmébe.

BEVILAQUA-BORSODY BÉLA DR.

A Vendéglősök Beszerzési Csoportja Rt.

mult hó 23-án tartott XVI. évi rendes közgyűlésére az igazgatóság a következő jelentést terjesztette elő:

Az elmúlt esztendő gazdasági helyzete világviszonylatban a bizakodás jegyében indult meg, amidőn programjává vált Európaszerte az összes kormányzati tényezőknek, hogy a közállapotok gyökeres szanalása által végre tényleges javulás álljon be az élet minden ágazatában. Sajnálatos, hogy az elmúlt év folyamán e tekintetben vajmi kevés eredmény mutatkozott, úgy hogy az életstandard változatlanul a mélyponton maradt. Nem változtatott ezen az az elismerendő tény sem, hogy magyar valutánk, melyre a nyugati államok valutaháborúja legalább belföldi relációban nem volt befolyással, stabil maradt és vásárlóereje a belföldön nem esökkent.

A látszólagos helyzetjavulás, mely abban nyilvánult meg, hogy a nemzetközi piacokon árukereslet mutatkozott hazánk mezőgazdasági terményeiből, ezen cikkek alacsony árai következtében az államháztartás egyensúlyát nem állíthatta helyre, miért is további racionalizálással és „leépítéssel” kellett az államháztartási nagy deficit ellen küzdeni.

Ez utóbbi intézkedéseknek természetesen szenvedő alanyai lettek az ipari és kereskedelmi vállalatok is, melyek a felszinenmaradás lankadatlan erőfeszíté-

Használt sörapparátok, jégszekrények, teljes vendéglői felszerelés, **szék, asztal,** alpacca legolcsóbban
HAAS Budapest, VIII., Népszínház u. 16. Tel: 36-0-01.

Dr. Grüner Fülöp Pusztamérgesi Szőlőgazdaságának budapesti ierakata: VIII., Pál ucca 7. (József körút sarok)

sében amúgy is a teljes kimerülés határához közelednek. Ennek sajnálatos következménye lett a további visszafejlődés, mert a vevők száma megesappant, a fogyasztás pedig még szűkebbre szorított.

A külföldi áruk behozatala terén az elmúlt esztendőben nevezetes engedmény nem tétetett s a vámsorompók továbbra is zárva maradtak. Így az általunk forgalomba hozott legtöbb importáru még most is nélkülözendő.

Ennek ellenében nagy mérvben szükségelt fogyasztási cikkeknek, pld. a kávénak, teának és egyéb gyarmatárunak vámtarifáját lényegesen felemelték. Külföldi italok, sajtok, konzervek és gyarmatáruk — vállalatunk fontos árucikkei — még ma is behozatali tilalom és korlátozás alatt állanak s legjobb esetben csak nagy nehézségekkel és hónapokig tartó engedélyvárással szerezhetők be.

Bármily nagy optimizmussal is tekintettünk tehát a mult üzletév elején az ígért gazdasági reformok eredményei felé, a remélt fellendülés a mélypontról nem következett be.

Ilyen körülmények között megnyugvással szolgálhat azon jelentésünk, hogy vállalatunk a mult évben sem követte számos szakmabelijét a veszteséges finisbe, hanem továbbra is megtartotta stabilitását.

Ennek kapcsán bemutatjuk a tisztelt közgyűlésnek 1933. évi zárszámadásunkat. Mérlegünk anyagi eredményeként mutatkozik: 4615.54 P nyereség, mely összeg felhasználására vonatkozólag javasoljuk, hogy a nehéz gazdasági és pénzügyi viszonyokra való tekintettel a kimutatott felesleg teljes egészében a jövő év számlájára vezettessék elő.

A közgyűlés ezen jelentést tudomásul vette és alanti mérleg- és eredmény számlákat jóváhagyva, az igazgatóság indítványát elfogadta és azt határozattá emelte.

A napirend tárgyalásában a közgyűlés újból megválasztotta az igazgatóságából sorrend szerint kiváló tagokat: *Bandl József, Glück E. János, Holub Rezső, Neiger Jakab és Potzmann Mátyás* urakat, új igazgatósági tagnak pedig egyhangúan *Malosik Ferenc* ipartestületi elnököt választja meg.

Ujabb mandátumot kaptak egyszersmind a régi felügyelőbizottsági tagok is, névszerint: *Hoffmann János, Keresztes Ede, Kutassy Lajos, Márkus Imre, Mayer Pál, Szabó Jenő és Zeidler Antal* urak.

A közgyűlés berekesztése előtt elnök elismerő hangon emlékezik meg azon körülményekről, mely szerint vállalatunk a további gazdasági leromlás ellenére, melyben annyi más kereskedelmi üzem megingott, mégis eredményesen zárta le a mult üzletév számadásait. Ezért bizalommal tekinthet a beszerző csoport jövője elé is.

Mérleg számla 1933. évi december hó 31-én:

Vagyon: Pénztárszámla 2.462.39 P, IV. ker. Váci utca 76. sz. ingatlanszámla 100.000 P, Üzleti és irodai berendezés számla 1 P, Áruszámla 154.563.29 P, Adósok számla 222.672.85 pengő, Aktív átmeneti tételek számla 761.25 P. **Összesen 480.460.78 P.**

Teher: Részvénytőke számla 125.000 P, Tartaléktőke számla 125.000 P, 1918—1931. évi osztalék számla 7.392.19

P. Hitelezők számla 218.453.05 P. *Egyenleg mint nyereség* 4.615.54 P. **Összesen 480.460.78 P.**

Veszteség- és nyereség számla 1933. évi dec. 31-én:

Veszteség: Általános üzleti költségek számla 71.361.64 pengő, Kamatszámra 6.495.04 P, Kifizetett adók számla 5.146.76 P. *Egyenleg mint nyereség* 4.615.54 P. **Összesen 87.582.98 P.**

Nyereség: Áruszámla 76.492.35 P, IV. ker. Váci utca 76. sz. ingatlan házbérei számla 7.607.50 P, 1932. évi veszteség-nyereség számla 3.483.13 P. **Összesen 87.582.98 P**

Az igazgatóság.

Megvizsgáltuk és helyesnek találtuk.

A felügyelőbizottság.

Ásványvíz- és fürdőadó.

Keresztes-Fischer Ferenc belügyminiszter a Ház esütörtöki ülésén terjesztette be a fürdőtörvény kiegészítéséről szóló javaslatot, amely két szakaszból áll és rendkívül fontos intézkedéseket tartalmaz. A javaslat a Budapest területén fogyasztásra kerülő gyógy- és ásványvízre, valamint szikvízre, továbbá az itt eladott fürdőjegyekre, gyógyhelyi és üdülőhelyi célokra mérsékelt díj szedését engedélyezheti. A gyógyhelyi és üdülőhelyi díjat közadók módjára kell beszédni. A javaslat tehát bevezeti a szikvíz- és ásványvízadót. A javaslat indokolása rámutat az idegenforgalmi propaganda szükségességére. Az ehhez szükséges költségekről gondoskodni kell. Budapesten gyógy- és üdülőhelyi díjat nem lehet szedni, mert a fürdőhelyet idegenek is látogatják és ezek nem különíthetők el a más céllal ideutazó külföldiektől. A törvényjavaslatban foglalt felhatalmazás alapján módjában lesz a minisztériumnak olyan jövedelmet biztosítani, amely a főváros gyógyhelyi és üdülőhelyi céljainak megvalósításán kívül azok propagandájához szükséges. Budapesten 1932-ben 407.990 kilogramm szénsavat használtak fel és így 26.519.350 liter szikvizet, illetve ásványvizet fogyasztottak, ami után literenként 2 fillér díjat számítva, 530.378 pengő lenne a bevétel. 1933-ban eladtak 2.690.298 darab fürdőjegyet, ezeket jegyenként 5 fillérrel megterhelve, 139.980 pengő lenne a bevétel. A már működő gyógyfürdők alapján a Gellérthegyet, Naphegyet és a Tabán szomszédos részei körül épült Gellért-, Rudasfürdőt, az itt lévő gyógy- és ásványvízforrásokkal, a Lukács- és Császár-fürdőt, valamint a Margitszigetet, a Városligetet, a Széchenyi-fürdővel, Római fürdőt a Csillaghegy szomszédos részeivel, Svábhegyet lehetne gyógyhellyé nyilvánítani. Végül bejelentette a belügyminiszter, hogy a főváros területén tervezett gyógyhelyek és üdülőhelyek nagy száma, valamint a nagy idegenforgalmi célok megvalósítása különleges gyógy- és üdülőhely szervezet felállítását teszi szükségessé.

A javaslatot az országgyűlés június hó 6-án tárgyalta és elfogadta.

A tárgyalás során felszólaló belügyminiszter a következőket mondotta:

— A fürdőhelyek propagandaköltségeire másutt mindenütt lehet kurtaksát szedni, ez az út azonban Budapesten járhatatlan, mert ki tudja, hogy az idegen

A vendéglős urak figyelmébe ajánlom hírneves
CSENGŐDI sajáttermésű boraimat **Angyal Gábor**
Budapest, gróf Haller uca 30. Telefon: 35-9-48.

üdülni vagy üzleti ügyben jön-e ebbe a városba, ezért kell minimális adóval a fürdőjegyeket és az ásványvizeket megterhelni. A Budapest-fürdőváros propagandáját irányító bizottság a főváros, a magánfürdők és az érdekelt tudományos körök megbízottaiból fog állni. Tiltakozik az ellen, mintha a javaslat antiszociális intézkedést tartalmazna. Nem akarja a szegény emberek népfürdőjét, Dunauszodáját és a szódavizet megadóztatni. Garantálja, hogy ez a törvény indokolatlan árdrágításra nem fog vezetni.

Büchler József közbeszólására: Majd a szikvízkartel kihasználja.

A belügyminiszter: Majd a szikvízkartel körmére nézünk. Kijelenti még, hogy gondoskodni fog arról, hogy az így befolyt összeg az utolsó fillérig az eredeti célra fordítassék.

Megalakult az Osztrák Vendéglátóipar Országos Szövetsége.

megfelelően elhatározta az összes szakmába tartozó ér-
Az osztrák vendéglősök több mint 40.000 tagot számláló testülete az új kormány ujjáépítési programjának dekelteknek egységes szervezetbe való tömörítését, melynek Osztrák Vendéglátóipar Országos Szövetsége lesz a címe.

Az új szervezetnek főképpen az a célja, hogy szállodák, vendéglők, kávéházak és mindenféle szórakoztató üzemek a szövetség által érdekeiknek megfelelő védelemben részesüljenek s ha szükséges, állami támogatást is kapjanak. A szövetség keretén belül a felsorolt iparágak — mint külön osztályok autonómiát fognak élvezni — melyeknek élén egy-egy az új Hazafias Front vezetősége által kinevezett szakember, az egész szövetség élén pedig a testület elnöke, mint szövetségi vezető, fog állani.

Az 1700 éves bor.

A Münchenben most folyó ásatások alkalmával rendkívül érdekes leletre bukkantak. Egy Krisztus után III-ik században eltemetett és most feltárt római katona sírjában borral töltött kőkorsót találtak. Mint-hogy a sír 1700 éves, a bor a világ legrégebb borának nevezhető.

A korsó jelenleg a benne levő borral együtt a müncheni múzeumban van kiállítva. Archeológiai szaktekintélyek tanácskozásuk során úgy döntöttek, hogy a korsót, amely légmentesen el van zárva, megnyitják annak megállapíthatása céljából, hogy tartalma vajjon iható állapotban van-e és ha igen, vajjon milyen íze lehet az 1700 éves bornak? Ezt az aktust ünnepélyes keretek között fogják véghezvinni s akkor Németország legtekintélyesebb borszakértői utaznak Münchenbe, hogy tanúi legyenek a nem mindennapi jelenségnek. Hogy az érdeklődés milyen nagy, legjobban bizonyítja az az ajánlat melyet egy rajnamenti szőlőbirtokos bortermelő tett, hogy amennyiben a bor élvezhető és iható állapotban van, hajlandó egy pohárka borért 20 ezer márkát fizetni.

Bor Ezerjő¹³², Rizling 10² maligandos, **eladó**
35 hektó azonnal
Nagy Istvánnál Cegléd, Batthyányi uca 41. sz.

LIGNUM-SANCTUM
TEKEGOLYÓK
GYERTYÁNFA
TEKEBÁBUK

SCHÜLLER KÁROLY műsztergályos mesternél,
Budapest, VII, Miksa uca 5. Telefonhívó: 32-0-26.

Idegenforgalmi kutatóintézet Bécsben.

Az osztrák forgalmi iparok (vasút, hajózás, autó, szállodások szervezete) azon tervvel foglalkoznak, hogy Bécsben egy idegenforgalmi kutatóintézetet állítsanak fel, melynek élére Dörfel egyetemi tanárt kívánják állítani.

A söradó reformja Ausztriában.

Ausztriában a söradó jelenlegi mérvének és beszédési módjának megváltoztatása — mint értesülünk — olyképpen fog megtörténni, hogy a söradót végleg megszüntetik. Ugyanesek megszüntetik az egyes tartományok külön söradóbeszédési jogát is.

Ezzel szemben új, egységes, Ausztria területére kiterjedő előállítási adót léptetnek életbe, melynek kulcsát sörök minősége szerint állapítják meg, hogy lehetővé tegyék egyes olcsóbb sörfajták forgalombahozatalát is. A beszédendő új birodalmi adóból egyes tartományok eddigi kvótájuk arányában fognak részesedni.

Mi ujság a borpiacon?

A borpiacon semmi különösebb változás nem történt. Mindkét fél, az eladó meg a vevő is, várakozási álláspontot foglal el. Ha az idei termés minőségileg sikerül, szüretig valószínűleg csak a legszükségesebb mennyiséget fogják a viszonteladók fedezni. Fagykár eddig nem volt. Jégeső pásztánként, bár ez majdnem minden évben előfordul. Áremelkedés tehát ezidő szerint nem várható. Borárak: urasági tételek 10%-os 22—23 fillér, 11%-os 26 fillér literenként. Kisgazda áru 9%-os 18 fillér; 10%-os 21 fillér. Hegyvidéken a borok tartottak, de eladás alig történik.

Kitüntetés.

Sipos Károly vendéglős kartársunkat kiváló érdemei elismerésül a Keresztény Iparosok Országos Szövetsége ipari aranyéremmel és diszoklevéllel tüntette ki. A kitüntetést a Ferencvárosi Polgári Körben *Czettler Jenő*, a képviselőház alelnöke adta át ünnepélyes keretek között az ünnepeltnek, kit ezen alkalommal a szakma tagjai számosan üdvözöltek.

Házasság.

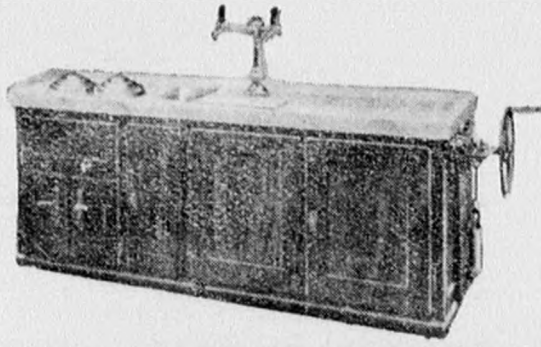
Fischer Jenő kartársunk fia, *Károly*, f. é. június 10-én tartotta esküvőjét *Garai Magduska* úrleánnyal, a Dohány ucai izr. templomban.

Akik az Otthonról megemlékeztek.

Fényes György kartársunk az Otthon javára 20 P 50 fillért küldött. Hálás köszönet érte.

Állást keresnek.

Idősebb volt vendéglős lakásért és ellátásért akár pincéri, akár felírói állást vállal. Szíves megkeresést az ipartestület irodájába kér.

Alapított 1865. évben.
HENNEFELD R. T.

jégszekrénygyára
Budapest, VI., Ó-ucca 6. Tel.: 11-4-29.

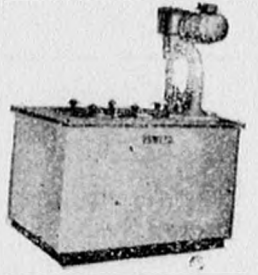
Szab. jégszekrények, sörkimérő készülékek, autom. elektromos jégszekrények és hűtőkamrák.

Címre ügyelni: csak Ó-ucca 6.

Jéghűtésű és önműködő elektromos fagylalkészítőgépek és konzervátorok.

Kedvező fizetési feltételek!

Árjegyzék ingyen és bérmentve.

Jélics Pál jégszekrényüzemét (VII. Kazinczy ucca 6/b.), mely kartársaink körében évek óta igen jó hírnévre tett szert, ezúton is legmelegebben ajánljuk.

A fagylalkészítés céljaira több vendéglátó üzem már jóelőre új, tökéletesebb felszereléssel látta el magát. Az újonnan megnyílt Wagner söröző, valamint a Hangli söröző elektromos hűtőszekrényeket, az Ilkovies vendéglő és a Vigszínház kávéház pedig elektromos fagylalkonzervátorokat szereztek be. Valamennyi a Hennefeld Jégszekrénygyár Rt. kiváló gyártmánya.

Figyelmeztetés! Ezúton hozzuk t. Kartársaink tudomására, hogy Népszínház u. 16. alatt Haas Testvérek kávéház- és vendéglőberendezési szaküzletet nyitottak, ahol használt és új szakmánk körébe vágó cikkeket a legolcsóbban és legszolidabban árusítanak. Tel: 36-0-01.

Ifj. Rufferschmidt Károly

gőzüzemre berendezett sütődéje

Budapest, IV., Váci ucca 55. sz. Telefon: 84-0-42.

(Egész napon át friss sütemények.)

Hódmezővásárhely thj. város Polgármesterétől.

10.163—1934. polgm. sz.

Árverési hirdetmény.

Hódmezővásárhely thj. város közönsége a tulajdonát képező és a város főterén levő úgynevezett Fekete Sas szálloda épületét a hozzá tartozó vendéglő és étteremmel az 1934. évi november hó 1. napjától kezdődő háromévi időtartamra aranypengőben megállapítandó bérösszegért nyilvános szóbeli árverésen bérbeadja.

Az árverésre határnapul folyó 1934. évi július hó 16. napjának délelőtt 10 óráját tűzöm ki a Városháza I. emelet 10. ajtó szám alatt levő gazdasági ügyosztály hivatalos helyiségébe azzal, hogy árverezni szándékoznak az árverés megkezdése előtt 300 pengő bánatpénzt tartoznak a város házipénztáránál letétbe helyezni.

A részletes bérleti feltételek a városi gazdasági ügyosztályban a hivatalos órák alatt megtekinthetők, illetve a vidéki érdeklődők részére levélbeli kérés folytán elküldetik.

Hódmezővásárhely, 1934. évi június hó 9-én.

(Olvashatatlan aláírás.)
polgármester.

Fővárosi Sörfőző R. T.

Fősör Maláta Pezsgő

és

Mátyás Király (világos)

sörkülönlegességei mindenütt kaphatók.

SIDOL fém-, ablak- és márvány-tisztításra a legalkalmasabb!
Götzl Lipót „Sidol” vegyitermékek gyára Rt.
Budapest, VII., Cserei u. 14. Tel.: 96-6-86, 96-8-27.

Steiner és Szimper

szobafestők, mázólok, dísz- és templomfestők

Budapest, IX., Üllői út 57. Telefon: 30-6-29.

ZIMMER FERENC

HALKERESKEDELMI R. T.

*

Budapest, Központi Vásárcsarnok. Tel.: A. 854-48

FIÓKÜZLETEK: V., Gróf Tisza István u. 10. Tel.: A. 816-79.

VII., Rákóczi út 90. Telefon: J. 304-84.

IRODA: VIII., Horánszky utca 19. I. em. Tel.: J. 335-39.

Sör- és borkimérő berendezések, jégszekrények

KRAUSZ REZSŐ jégszekrényüzemében állandóan raktáron
Budapest, csak Ó-ucca 2. Címre ügyelni. Elsőrendű referenciák

Budapesti Szállodások és Vendéglősök Ipartestülete

A Magyar Szállodások és Vendéglősök Országos Szövetsége

Szállodások, Vendéglősök, Kávésok és Alkalmazottak Nyugdíjgyűlési

Budapest, IX., Lónyay u. 22. Telefon: Aut. 8-11-52.

Budapesti Vendéglősök Adóközössége

Budapest, IX., Lónyay u. 22. Telefon: Aut. 8-61-82.

Hivatalos órák: köznapokon d. e. 9-3 óráig.

Előfizetési díj: egy évre 8 aP., segédeknek, szakmai tanulóknak évi 4-3 aP.
Külföldre évi 15 aP.